

Risico's van beleggen

Als je voor het eerst wilt gaan beleggen kan dat heel spannend zijn. Dat snappen wij goed. Bij beleggen horen nu eenmaal risico's. Maar wat voor risico's zijn dat? En hoe kun je die risico's zo klein mogelijk houden? We kunnen in beginsel drie vormen van risico onderscheiden:

- Risico is de mogelijkheid tot verlies van een deel van de inleg, of dat het rendement lager is dan gedacht. Dit wordt het emotionele risico genoemd of de risicobeleving.
- Risico is de beweeglijkheid van rendementen, met een moeilijk woord ook wel de standaarddeviatie genoemd. Hoe beweeglijker het rendement, hoe hoger het risico, omdat de kans op een ongewenste uitkomst toeneemt. In theorie wordt dus met risico ook een hogere uitkomst dan verwacht bedoeld.
- Risico kan ook worden omschreven als de kans dat je je doelstelling niet haalt.

Risicobereidheid en Verliesaversie

Wanneer we spreken over risicobereidheid, dan kunnen we twee vormen van risico onderscheiden, namelijk risicotolerantie en risicobeleving. De risicotolerantie bepaalt in hoeverre je vanuit je financiële positie beleggingsrisico's kan opvangen. De risicotolerantie kan rationeel worden vastgesteld door te kijken naar inkomen, uitgaven, bezittingen en schulden, de beleggingshorizon en het beleggingsdoel. De risicobeleving is meer de psychologische kant van het verhaal en misschien nog wel belangrijker dan de risicotolerantie. Als klant moet je niet alleen financieel in staat zijn beleggingsrisico's op te vangen, maar ook emotioneel met verliezen kunnen omgaan. Dit hangt onder meer af van beleggingservaring, kennis en de omvang en herkomst van vermogen. Mensen zijn namelijk 'niet rationeel'. Het verliezen van geld wordt gevoelsmatig ongeveer 2,5 keer sterker gevoeld dan een winst van gelijke omvang. Zo voelt +7% rendement als 7%, maar -7% voelt als -17%. Houden we alleen rekening met de emotie dan zal sparen waarschijnlijk altijd meer opleveren dan beleggen.

Met beleggen loop je meer risico dan met sparen

Beleggen en risico's. Die twee horen bij elkaar. Je kunt met beleggen veel winst behalen. Meer dan met sparen. Echter je hebt geen garantie op een hoog rendement. De beurskoersen kunnen schommelen en daarmee de waarde van je vermogen. Er is altijd een kans dat je een deel van je inleg verliest. Maar juist door die risico's kun je met beleggen winst behalen. Meestal geldt: hoe hoger het risico, hoe groter de kans op een hoger rendement.

Algemene risico's

Marktrisico?

Marktrisico is het risico dat beleggingen minder waard worden door ontwikkelingen in de algemene economische situatie. Een verslechtering van de economische groei kan bijvoorbeeld een negatief effect hebben op de waarde van een onderneming. Het gevolg zal zijn dat de aandelen van die onderneming minder waard worden.

Renterisico?

Renterisico is het risico dat de waarde van beleggingen daalt als de marktrente stijgt. Een stijgende rente kan tot minder consumptie leiden en hogere rentelasten bij een bedrijf. Dit kan de winst onder druk zetten. Een renteverhoging kan daarom een negatieve invloed hebben op de waarde van aandelen, obligaties en beleggingsfondsen die in aandelen en obligaties beleggen.

Kredietrisico?

Kredietrisico is het risico dat de onderneming of overheid waarin je belegt niet aan zijn betalingsverplichtingen kan voldoen of zelfs failliet gaat. Dit betekent bijvoorbeeld dat er geen rente kan worden betaald, dat je inleg niet wordt terugbetaald of dat je beleggingen niets meer waard zijn.

Liquiditeitsrisico?

Liquiditeitsrisico is het risico dat je beleggingen niet of nauwelijks verhandeld kunnen worden op de beurs. Je beleggingen zijn dan niet 'liquide'. Hierdoor kun je je beleggingen (tijdelijk) niet verkopen. Je kan dus niet vrij over je inleg beschikken of je krijgt een slechtere prijs voor je beleggingen als je ze verkoopt.

Valutarisico?

Valutarisico ontstaat wanneer je in een andere valuta dan de euro belegt. Als de koers van die andere valuta daalt in vergelijking met de euro, dan heeft dit een negatieve invloed op de waarde van je beleggingen in die andere valuta.

Risico's van beleggen met aandelen

Er zijn beleggingen in allerlei soorten en maten. Zo zijn er aandelen. Daarmee koop je een stukje van een bedrijf en ben je dus mede-eigenaar. Als het bedrijf winst maakt, profiteer je mee. En hoe hoger de winst is, hoe meer je aandeel waard wordt. Maar als het niet goed gaat met het bedrijf, daalt de waarde van je aandelen. Een bedrijf kan zelfs failliet gaan. En dan ben je je inleg kwijt. Beleggen in aandelen betekent meer risico. Maar vaak ook meer rendement.

Risico's van beleggen met obligaties

Met obligaties leen je geld uit aan een bedrijf. Die lening moet met rente worden terugbetaald. Met obligaties loop je daarom minder risico dan met aandelen. Maar het rendement is ook lager. En ook obligaties zijn niet zonder risico. Als een bedrijf failliet gaat, bent je de inleg meestal kwijt. Je kunt ook geld lenen aan een land. Dat zijn staatsobligaties. Daarmee loop je meestal minder risico. Want landen gaan (bijna) nooit failliet.

Met beleggingsfondsen beleg je veiliger

Als je minder risico wilt lopen bij beleggen, kun je de beleggingen spreiden. Dat kan heel makkelijk met een beleggingsfonds. Zo'n fonds kun je zien als een grote mand. Daarin zit de inleg van veel verschillende mensen. Een fondsbeheerder gebruikt die mand om te beleggen in aandelen en obligaties. In allerlei sectoren en regio's en landen. En omdat je inleg ook in het fonds zit, beleg je automatisch ook op al die verschillende manieren. Maar ook hier geldt: minder risico betekent minder rendement. Want door de grote spreiding worden niet alleen de risico's kleiner maar daalt ook het rendement.

Door je inleg over een langere tijd te spreiden loop je nog minder risico

Je kunt ervoor kiezen om je geld langere tijd te spreiden. Dan loop je nog minder risico. Bijvoorbeeld als je tien jaar of langer belegt. Want doordat je geld langer vast staat, heb je meer tijd om slechte periodes op te vangen. Natuurlijk moet je dit geld dan wel langere tijd kunnen missen.